

Slovenski Prijatelj.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja po pošti
4 fl. na leto.

Št. 11.

15. novembra 1864.

XIII. tečaj.

Pridiga za 1. adventno nedeljo.

(Od znamenj pred poslednjo sodbo; gov. M. T.)

„Znamnja bodo na solncu in luni in zvezdah.“ Luk. 21, 25.

V v o d.

Nekako strahotno je viditi ali priča biti kervave smerti kakošnega hudodelnika. Od blizo in od daleč ljudje tramama skup vrejo, in slehernega groza sprehaja, ko vidi obsojenca vklenjenega med stražo zmirej bližej stopati proti mestu, kjer bode ob glavo djan. Nek mraz spreleta marsikoga po udih, ko vidi rabeljske pomočnike čakati s strašnim orožjem v roci, ali ko vidi iz sodnje hiše vihrati rudeče bandero, ali sliši živemu klenkati mertvaški zvon.

Kakor se pa posvetna sodnija pri smertni obsoji teh in enacih znamenj poslužuje, tako bodo poleg besed sv. evanĝelja pred drugim prihodom Sinu človekovega na nebu neke posebne znamenja na solncu, na luni in na zvezdah. Zakaj takrat bo napočil tisti dan, ko bo Gospod vojsknih trum prišel soditi za hudodelstva voljo smerti zapadli Adamov rod. Na mesto mertvaških bakel bodo z nebes padajoče zvezde in bolj, kakor kri, rudeči svit solca in lune. Na mesto žalostnega klenkanja mertvaškega zvonu se bo od čveterih strani sveta razlegal ogromni tresk in pok ognjenih strel, in rabeljni človeštva bodo iz svojih tirov spuščeni in zdivjani življi ali elementje. Takrat, ljubi moji! kako nam bo pri sercu? Vzemimo si serce, in to nekoliko bolj premislimo, ker ni ga kmali močnejšega pripomočka, ki bi nas navdal z zveličanskim strahom, kakor je premišljevanje poslednje sodbe. Govorimo tedaj najpoprej od znamenj, ki se bodo pred tim dnevom prikazale, in ker so te

znamnja trojne, namreč bližnje, še bližnejše in najbližnejše, bom še jaz svoje govorjenje v tri dele razdelil. Pa — kdo bi bil v stanu te znamenja vredno popisati? Nekdaj, ko je bil Gospod Bog preroku Ezechielu (10, 46,) zapovedal, naj ljudstvu ta pogled oznani, mu je rekel: „Sin človeški, naj padejo proti jugu tvoje kaplje, ter prerokuj!“ Ali veste, zakaj Bog imenuje prerokov govor „padanje kapelj“, ne pa „šumečo reko?“ To je zato, ker vse, kar zamoremo od poslednje sodbe govoriti, je toliko v primeri z resnico, kolikor je kaplja proti zemeljskemu morju. Vendar pa tudi kaplja sčasoma skale prevotli. Tako naj premišljevanje teh znamenj prebode naše terdovratne serca!

R a z l a g a.

1. Pervo bližnje znamenje pred sodnjim dnevom bo: otamnjenje in zmešnjava nebeznih teles. — Pripoveduje se od Aleksandra velikega to-le: Kedar je oblegoval kako mesto, imel je navado vpričo prebivavcov baklo užgati in jim s tem naznaniti, da jim je le še toliko časa pomilostenje dano, dokler bo ta gorela, potem pa ne bo več prizanašanja. Enako bo tudi Bog pred poginom sveta nebezne luči, kakor bakle, plamteče storil, in jih zmešal, da bi po njih prestrašeni grešniki vsaj poslednje trenutke za pokoro poprijeli.

Veliko tacih zgledov bi se dalo povedati, kako je Bog ljudstva po mnogoterih znamenjih k pokori klical, preden je čez-nje vzdignil svojo maščevavno roko. Tako nam judovski zgodovinar, Jožef Flavi, prpoveduje, da je celo leto pred Jeruzalemskim razdjanjem nek komet s čudno svetlobo v podobi meča nad mestom švigal. Nek mladeneč je, kakor zdivjan, po ulicah letal in vpil: „Gorje, gorje mestu!“ Iz brona ulite vzhodne vrata tempeljna so se same od sebe odpirale, in varhi tempeljna so klicali: „Bežimo od tod, bežimo od tod!“ Ko je pa judovsko ljudstvo na vse te znamenja le terdovratno ostalo, so se v zraku vidile prikazni neštevilnih vojsknihi trum. Te znamenja so bile nesrečnemu Jeruzalemu poslanci miru, ki naj bi bile ljudstvo k pokori nagnile. Če so se pa pred poginom enega samega mesta tako strašne znamenja vidile, kako strašno bodo še le tiste znamenja, ki se bodo prikazale pred poginom

sveta; zakaj že po preroku Joelu (2, 30.) govori Bog: „Dal bom znamenja čudov na nebu in na zemlji, preden bo prišel dan Gospodov.“

Kakor marsikteri umirajočih na smertni postelji mnogotere prikazni in strahove okoli sebe vidi, tako bo tudi zemlja v zadnjih pojemljajih vidila mnogotere strahove in prikazni. Solnce, luna in zvezde bodo namreč tako otamnele, da bo dan spremenjen v najtamnejšo ječo. Neprijazne, ognjene zvezdne krogle bodo padale z nebes, ter bodo ogrenile reke in potoke v kaznovanje tistih slast, s kterimi so se grešniki razveseljevali. Ravno tako se bo kužni zrak maščeval nad nesramnimi pogovori in preklinovanjem Božjega imena. Vrelo in šumelo bo razpenjeno morje, da bí v kervavo rudečih valovih potopilo hudobne, in zemlja bo s silno sušo, lakoto, s potresi, z boleznimi in družimi zlegi obiskovana.

Nekdaj je bilo viditi, kako je ogenj pljuvajoča gora na Laškem, Vesuv po imenu, nek velik oblačen steber iz sebe vergla, ki je bil poln pepela in gorečega žvepla. Ta zažig se je zdel mlademu Pliniju vreden, da se v čolnu blizo njega poda ga bolj natanko ogledovat. Vidiš pa, kako iz oserčja gore kakor turn visok plamen šviga, in je neka gosta megla, polna dima in pepela, dan zmračila, in se je taka goreča zavrelica, kakor velika reka, z gore doli valila; vidiš, kako je morje, kakor v razbeljenem kotlu, kipelo, in je iz prepadov gore, enako plohi, ognjeno kamenje bruhalo; slišavši na posled šum in pokanje ognja in bučanje podzemeljskega gromenja, slišavši strahoten krik, večanje in plakanje ljudi in žival, ni mogel teh strašnih prikazen nič več prenašati, ter pade od strahu v omedlevico. Ljubi moji! če je pa že pogled ene same ogenj pljuvajoče gore tega tako serčnega mladenča ob zavednost in v omedlevico pripravil, kakošen bo še le trepet, kedar bodo vsi elementje, kedar bo cele zemlje stavba in naredba, kedar bo vsa snova nebeznih luč iz tirov in tečajev zmaknjena, in bo vse tulilo v divjem smertnem boji!

Morebiti bi me kdo uprašal: Zakaj se bo pa božja pravica celo nad nedolžnimi stvarmi tako hudo maščevala? To bote spoznali iz te-le prilike: Kak ljubosumen mož po dolgem popotovanji domu se vernivši gredé zve, da mu je žena med

tem prelomila zakonsko zvestobo. Kaj torej stori, kedar domu pride? Kaj ne, kar mu pod roko pride, naj bo njeno lepoticje, zlate zavratnice, perstani, uhani, ali druge dragocenosti in nečimurnosti jej z očitanjem v glavo zmeče, da jo morebiti ravno v tem kaznuje, kar je bilo krivo njene nezvestobe. — Vidite, ravno tako se bo Gospodova jeza nad solncem, luno, nad zvezdami in nad družimi stvarmi zmaščevala, ker so grešnikom v hudobijo služile.

2. Drugo strašno znamenje pred poslednjo sodbo bo: končanje sveta z ognjem; zakaj „oganj pojde pred njim“, prerokuje že kraljevi prerok David. (ps. 96, 3.) Po mnenji Alberta Velikega bo oganj od čveterih strani sveta, enak reki raztopljene rude, prišumel in požgal vse poveršje zemlje. Vse bo tedaj gorelo: Gojzdje in njive, mesta in vasi, kraljeve poslopja in njih dvorane, njih zakladi, bisri in dragi kameni, zlato in srebro, goreli bodo ptiči, živali in ljudje, zakaj „oganj njegove gorečnosti bo požerl vso deželo.“ (Sof. 1, 18.)

O prah in pepel, kakoršne zveličanske nauke nam daješ! Pridite, ljubljeni sveta! in povejte, kakošen razloček je zdaj med zlatim ali svinčenim pepelom, kakošen med škerlatom in sterganimi cunjami, kakošen med poslopji bogatinov in med bornimi kočami revnih, kakošen med bakreno ali slamnato streho? kakošni se spepeljeni ostanki zale in sloveče Helene, kakošni ostanki gerde in zasramovane Lije? Oh, nikjer, nikjer ga ni med njimi razločka več! Kako vendar prazne in nečimerne so želje človekove, ki bodo tako žalosno poginile! V letu 1546 je prebivavce mesta Meheln v Brabantu zadela velika nesreča. 7. avgusta po noči vstane silna nevihta, in strela udari v smodnišnico, kjer je bilo 700 posod smodnika shranjenega. Pri tej priči je raznesen iz kvadrastega kamenja sozidani stolp na tisuč koscov. To na vse strani razletelo kamenje po mestu in po predmestji podere 400 hiš, potres in razletele opeke skorej po vsem mestu okna pobijejo, vrata iz tečajev veržejo, ljudje, ki po noči od strahu k oknom leté gledat, kaj je, so od kamenja pobiti, drugi sožgani in še drugi neusmiljeno raztergani. Bilo je okoli mertvih in ranjenih okoli 200. Poldrugo miljo delec od mesta so ležali odtergani človeški udje, roke, noge in glave. Graben, ki je bil okoli

mestne terdnjave, in poleg kterega je smodnišnica stala, ter je bil 6 ali 7 čevljev globoko z vodo napolnjen, bil je na obeh straneh 200 čevljev v daljavo ves izpozajet in posušen, in ribe so sem ter tje po polji mertve ležale. Cel teden so potem merliče izpod grobelj in razvalin izkopavali.— Kristjani! pomislite iz te prigodbe: Če že požig in razdjanje ene same smodnišnice tako grozo, tako škodo in morijo napravi, kakošen bo še le strah, kakošna bo morija pred sodnjim dnevom, kedar bo vesoljne zemlje krog v plamenu gorel! Pomislite, če bodo takrat reke žveplenega ognja od vseh strani prihrumele, in tukaj mesta, tam vasí, tu gradove in palače, tam pašnike, gojzde, zverine in ljudi končevale, kakošno bo vrišcanje plamenov, kakošno tuljenje zverín, kakošno ječanje ljudi in živine! — Zakaj pa bo Bog to pripustil? Kajne, kakor se ob času kuge obleka in posteljna oprava bolnikov vsa v ogenj pomeče, da se kuga ne šfiri, ravno tako bo Bog od kuge greha gnjilo zemljo v ognji očistil in prenovil.

3. Tretje in najbližnejše znamenje vesoljne sodbe pa bo glas angelske trobente, ki bo mertve klicala iz grobov.— Potem, ko bota z ognjem končana nebo iz zemlja, se bo razlegal glas: „Vstanite mertvi in pridite k sodbi!“ Sv. apostel Pavl imenuje glas te trobente „poslednji“ glas, in sv. Hieronim pravi, naj bi nas s tem podučil, da so se pred to poslednjo trobento že druge glasile. In v resnici! Zakaj, kaj so križi in težave, kaj so vdarci strahovavne šibe božje, svarivni glasovi pridigarjev in spovednikov, kakor trobente, ki naj bi nas k pokori in veliki sodbi pripravljali? Gorjé tedaj grešnikom, če si na te svarivne trobente ušesa mašé, kjer jih bo angelova trobenta nenadama prebudila in klicala v dolino Jozafat! „Pridite!“ se bo razlegalo, „vi izvoljeni in zedinite se s svojimi telesi, da prejmete krono pravičnosti.“ „Pridite“, se bo glasilo po peklu, „vi prekleti in zedinite se s telesi, da bote goreli v večnem ognji!“ — Kako različni bodo torej občutki te angelove trobente pri izvoljenih in pogubljenih! Kdo popiše veselje in radost izvoljenih, kedar bodo njih telesa svetle in častitljive prišle iz grobov, sklenit se z dušami, da pojdejo v veselje svojega Gospoda? Kdo nasproti ume jok in zdihovanje zaverženih, kedar bodo njih telesa, černe in ostudne, prišle iz

grobov, sklenit se z dušami, da pojdejo z njimi vred v večni ogenj? O gotovo bi rajše še večje martre terpeli, da bi le vpricho celega sveta ne bile osramotene in obsojene!

Morebiti se pa komu ne dozdeva umevno, kako bodo mogli mertvi glas trobente slišati. Pojdite torej v duhu v Egipt, v Sirijo, ali v Tebajske puščave! Tam vidimo sv. Antona, Arzenija, Hilarija, Hieronima, Makarija, Pavla, Pakomija in druge skrite v votlinah in podzemeljskih jamah, kot bi bili živi pokopani. Drugod spet Marija Egipčanka, sv. Pelagija, sv. Tajda in Teodora prebivajo v skalnatih dupljah. Vprašajmo jih: Kaj jih je k takemu terpinčenju gnalo? Poslušajte sv. Hieronima, kaj je bilo. On pravi: „Zmiraj se mi dozdeva, da slišim strašno trobento bučati: Vstanite mertvi in pridite k sodbi!“ Glas poslednje trobente jih je tedaj žive pokopal. Če je pa spomin na to trobento žive storil merliče, zakaj bi njen glas tudi mertvih ne zamogel v življenje obuditi? Da, ni nam dvomiti, da nas bo poslednji dan angelova trobenta iz smertnega spanja zbudila, akoravno nas morebiti zdaj ne prebudi iz dušne dremote. Le poglej svoje roke, meso, kosti, žilje i. t. d. ravno te boš sodnji dan spet vidil, in z ravno temi ušesmi boš slišal veselje in vrisk izvoljenih, ter jok in plakanje pogubljenih. Z ravno temi ustmi boš ali hvalo in zahvalo pel, ali pa prekletstva iz sebe bruhal. „V tem svojem mesu“, pravi Job, „hom vidil Boga, svojega Odrešenika.“

S k l e p.

Guilielm Lionski nam pripoveduje, da je na Gerškem živel kralj, ki je bil o spominu svojega zadolženja vedno s strahom pred sodbo napolnjen. Njegov brat mu je to njegovo žalost večkrat očital. Kar neko noč kralj zapove, da so pred bratovim stanovanjem začeli trobentati in bobnati, česar je po šegi tistih časov smertno sodbo pomenjalo. Na vse zgodaj prileti brat h kralju ves žalosten in prestrašen, in pade pred kralja. Ko ga kralj upraša, kaj je krivo njegove žalosti in njegovega strahu, mu brat reče: Kako bi se ne bal in se ne tresel, ker mi je glas ponočnega trobentanja oznanil smertno sodbo? Smeje mu kralj odgovori: Utolaži se, ljubi moj, ker ne boš umerl, temuč živel. Vedi pa, če te je glas te trobente

že tako prestrašil, da mi ne jemlji za zlo, če se tudi jaz bojim, ker mi noč in dan po ušesih buči trobenta angelska, ki me kliče pred sodnji stol Gospodov. Enako, kristjani! še mi zlasti v skušnjavah mislimo na poslednjo sodbo in njene strašne znamenja, da se greha obvarujemo in otmemo svoje duše. Amen.

Pridiga za 2. adventno nedeljo.

(Kako grešnike zavračevati na pravi pot; gov. — f—.)

„Janez, ko je v ječi slišal Kristusove dela, je dva svojih učencov poslal do njega.“
Mat. 11. 2.

V v o d.

Sv. Janez Kerstnik je bil po nedolžnem veržen v ječo. — Pa tudi v ječi so ga obiskovali njegovi zvesti učenci. Učenci Janezovi so Janeza imeli v veliki časti, ter v večji časti, ko samega Jezusa. Zatorej mu nekama nevošljivi pripovedujejo, kolike čudne dela da doprinaša Kristus, kateri je bil ravno takrat učiti začel. Sv. Janez, ves skerben za blagor svojih ljubih učencev, jih je hotel z lepo podučiti in prepričati, da je Jezus res večji memo Janeza, in da je Jezus zares obljubljeni Odrešenik sveta. Zatorej pošlje dva zmed njih do Jezusa, da bi na lastne ušesa slišala Jezusove nauke in z lastnim očesom vidila njegove dela, ter iz tega spoznala, da je Jezus res tisti, kateri je imel na svet priti v odrešenje človeškega rodu. — S tim pa je sv. Janez nam vsem lep nauk dal, kako da moramo tudi mi na pravi pot zavračevati tistega, ki se nahaja v zmoti. Ne le duhovni pastir, ampak slehern kristjan je dolžen, grešniku pomagati na pot pokore. K temu ga veže zapoved keršanske ljubezni do bližnjega. In marsikteri bi to sicer prav rad storil, seosebno ako mu eden ali drugi zmed bližnje zlahte hudobno živí, in je vsemu očitovanju in grajanju vkljub le vedno terdovratniši; rad bi mu na pravi pot pomagal, pa ne ve, kako. Poslušajte torej danes, „kako je treba grešnike na pravi pot zavračevati“, da bo prav in vspešno. Pripravite se!

R a z l a g a.

Ako hočeš grešnika na pravi pot pripraviti, bodi

1. sam zares nesvarljivega življenja, da ti po pravici nikdo ne bo mogel nič hudega očitovati, kakor se je farizejem lahko očitovalo in Judovskim učenikom, da drugim bremena nakladajo, sami pa se jih nočejo dotakniti; — in da ti nikdo ne poreče: „Zdravnik! ozdravljaj samega sebe.“ — Bodi resnično pobožen; — zakaj: „Ako slepec slepca vodi, obadva padeta v jamo“, veli usmiljeni Jezus.

2. S priljudnim, ljubeznivim obnašanjem si skušaj pridobiti zaupanje grešivšega bližnjega. Nekteri, in sicer pobožni ljudje menijo, da se mora prav terdo in ojstro ravnati z grešnikom, in to zato, da se mu s tim pokaže, kako ostudno da je njegovo življenje. Toda to ni duh Kristusov, kateri je tudi grešnike ljubeznivo sprejemal, iz ž njimi jedel, in rekel, da je prišel iskat, kar je bilo zgubljenega. — Sv. Francišek Salezijan je rekel: „Z eno samo kapljico medú se več muh naloví, kakor s polnim sodom kisa (jesiha)“. — Sv. Pavl je vsem vse postal, da bi vse Kristusu pridobil. — Sv. Francišek Ksaverijan je na potu v daljno Indijo in v Indiji bil priljuden in prijazen s slehernim človekom, da bi slehernega pripeljal na pravi pot. Z mornarji se je pogovarjal od mornarstva, z vojščaki od vojske, s tergovci od tergovstva, z vradniki od njih vradnijskih opravil, da si je s tim prekopal pot do njih serca, v ktere je po tem pokladal seme zveličanskih nauk Jezusovih.

3. Moli, preden se lotiš tega težavnega dela. Pravo spokorjenje je težavna reč; — ni samo človeško delo; — je delo božje milosti. — Milost božjo pa z molitevjo sprosiš sebi in drugim. „Bog da svojo milost njim, ki ga zanjo prosijo.“ — Sv. Štefan je še o zadnjem trenutljeju svojega življenja molil za svoje vbijavce, terdovratne, v grehah zastarane Jude. In žlahni sad te molitve je bil spreobernenje Savlovo.

4. Opravi za grešnika kako pokorilo, ter si kaj pritergaj v jedi, v pijaci, v spanju, v razveseljevanju. — Sv. Frančišek Ksaverijan je s svojim ljubeznivim obnašanjem nekoga junaškega, toda v pregrehah zastaranega vojščaka pripravil v to, da se je spovedal grehov, katerih se že celih 18 let ni bil spovedal. Za pokoro mu sv. Frančišek ni drugega naložil razun en sam „Očenaš“ in eno „Češčenasmarijo“. Med tem pa, ko vojščak moli, sv. Frančišek gre v bližnjo lozo (gojzd), ter samega sebe neusmiljeno biča, da bi božji pravici zado-stoval za vojščakove grehe. Ko vojščak iz daljave čuje tepeže, in bližej pridši svetega moža vidi vsega kervavega, vzame mu bič iz rok, rekoč: „Ta, ki je kriv, naj se pokorí, nikar pa ta, ki je nedolžen“, in začne samega sebe neusmiljeno razte-pati. Po skončani vojski se pomniši, ter živi posihmalo neiz-rečeno ojstro in sveto.

5. Prosi ga, prigovarjaj mu, da sam v sebe gre, se spokorí in bogoljubno živi; toda prigovarjaj mu z ljubeznijo in modrostjo. — Sv. Pavl uči svojega ljubega učenca Timoteja, rekoč: „Oznanuj besedo, ne jenjaj, bodi si priložno ali ne-priložno; prepričaj, prosi, svari z vsem poterpljenjem in ukom.“ (II. Tim. 4, 2.)

6. Svoje prošnje in svoje prigovarjanja pod-piraj z djanjem, ter dobrimi deli, postavim s skazo-vanjem kakega dela ljubezni, vbogajmedajanjem, postrežljivostjo i. t. d. Sv. Miklavž ni le samo ljudi lepo učil, ter pred grehom svaril in jih k dobremu budil, ampak jim je tudi dobrote delil. Nek plemenitaž je silno obožal. Ničesa ni imel, da bi bil sebe in svoje tri hčere pošteno preživil. Bilo pa je nesramnežev po mestu, ki so hotli nedolžne deklice z denarji zapeljati. Že jih je mislil nesrečni oče zapeljivcom prodati. Sv. Miklavž, to zvede in po noči pod okno pride, in verže mošnjo denarjev skoz okno, prvo noč za prvo, potem za drugo, in za tretjo, da so se lahko pošteno omožile.

7. Ne išči pri spreobernjencu kar na enkrat po-polnamosti. — Zadovoljen bodi, ako le pripravno voljo ima, zmerom boljši in boljši prihajati, in si na vso moč prizadeva,

potrebiti iz svojega serca vse grešne navade. — Drevo ne pade na en sam mahljej; tudi hude strasti, v serce že močno vkoreninjene, prizadenejo spokorniku še marsikako vojsko, morda še marsikak padec; — treba ga je ljubeznivo podpirati, in mu usmiljeno spet na noge pomagati.

S k l e p.

Sv. Jakob (5, 19. 20.) pravi: „Bratje moji! ako kdo zmed vas zaide od resnice, in ga kdo verne, naj ve, da kdor grešnika verne od njegove krive poti, rešil bo njegovo dušo smerti in pokril veliko število grehov.“ — Radi torej pomagajmo na pravi pot svojemu grešivšemu bližnjemu, da rešimo njegovo dušo smerti in večnega pogubljenja, in pokrijemo obilno število grehov, ter grehov grešivšega bližnjega in svojih lastnih grehov; grehov bližnjega, ker ga pripeljemo k spreobnenu, torej k pokori in spovedi; lastnih grehov pa, ker nas ljubezen, katero do padlega bližnjega imamo, tolikanj pripravniše dela doseči božje gnade, ktera grehe odpušča. Amen.

Pridiga za praznik čistega spočetja Marije device.

(Marija je čisto spočeta; to je sreča za njo in nas; gov. †)

„Ti si vsa lepa moja prijateljica in nobenega madeža ni nad tebo.“ V. p. 4, 7.

V v o d.

Terda tema je človeški um obdajala, odkar je prvi človek grešil in zapravljal svetlo luč gnade božje. Naj že beremo sveto pismo stare zaveze, kjerkoli hočemo, povsod najdemo, da je po zgubljenem paradizu žalostno bilo življenje človeško. Mnoge težave in britkosti so stiskale celi človeški rod. Po temi nevednosti in mnogih zmotnjav so tavalili ljudje v stari zavezi; in če je ravno Bog od časa do časa preroke pošiljal na svet, ki so ljudstvo pred hudim svarili in na pot pravice spravljali, vendar je le majhno bilo število taistih brumnih, ki so pravega Boga spoznali in mu zmirom zvesti ostali. Večidel je le ne-

vednost, zmota in hudobija po celem svetu gospodarila. Ali samo eno upanje — veselo upanje so imele brumne duše stare zaveze. Obljubljeni Mesija in Odrešenik sveta — on je bil taisto sladko upanje, on je bil taista svetla luč, na katero so se vsi pravični in Bogu zvesti služabniki zaupljivo ozirali. Obljubljeni Mesija, on je bil taista vesela tolažba, po kateri so vse brumne duše zdihovale in jo dočakati želele. Ali dolgo dolgo je odlagal, priti, ozdravit in potolažit celi človeški rod. Preteklo je tisuč let — in ni ga še bilo. Preteklo drugič — tretjič tisuč let; in zmirom še ni Mesija na svet. Preteklo je štiri tisuč let — in zdaj še le pride zveličanski čas, v katerem je večni Bog namenil, poslati taistiga, kterega je bil že prvim staršem v paradizu obljubil; poslati taisto luč, ki bo celi svet razsvetlila, in zopet prijazno svetila po zgubljeni poti, ktera v nebesa pelja. Ali kakor se po ponočni temi ne prikaže svetlo sonce na enkrat, ampak se od jutrovega kraja poprej še le žariti začne in nam še le juterna zarja prihod veselega solnca oznanuje: ravno tako se tudi taista luč nebeška, obljubljeni Mesija ni prikazal na enkrat, ampak še le potem, ko je svetla juterna zvezda na nebu prisvetila, ko je vesela juterna zarja njegov prihod poprej oznanovala. — In kdo je taista svetla juterna zarja? in mi se je veseliti hočemo! — Nobena druga kakor Marija čista devica, od vekomej izvoljena mati obljubljenega Zveličarja. Ravno danes obhajamo katoliški kristjani z velikim veseljem spomin taistiga srečnega dneva, na katerem je bila Marija spočeta v maternem telesu, ali kar je še večje veselje, da je bila čista spočeta brez vsega madeža poerbanega greha; da je tako njeno truplo vredno postalo, čez nekoliko časa pod svojim sercom nositi žegnani sad Jezusa, in roditi nam zveličarja celega sveta. Oh kolika sreča je bila to 1. za Marijo — kolika sreča pa tudi 2. za nas! — Od te velike sreče vam danes nekoliko govoriti želim; v čast Mariji, brez madeža spočeti, božji materi, — nam pa k duhovnemu veselju in zveličanju! Poslušajte!

R a z l a g a.

1. Marija Devica je brez vsega madeža, brez poerbanega greha spočeta bila. To nam spričuje sam Božji duh, ki v

svetem pismu od Marije te besede govori: „Vsa si lepa, moja prijateljica, in nobenega madeža ni nad tebo.“ (Vis. p. 4, 7.) Čista, lepa, in v gnadi božji je tedaj Marija spočeta bila in nam se rodila, da nam zveličanje na svet prinese, in tudi nam k pravi, večni sreči pomaga. To nam pričajo tudi besede samega nebeskega Očeta, ki jih govori od Marije, svoje ljube hčere, rekoč: „Kakor je lilija med ternjem, tako je moja prijateljica med hčerami.“ (Vis. p. 2. 2.) Med vsemi drugimi hčerami je Marija lepa kakor lilija med ternjem; ker so vse druge grešne in omadeževane; le Marija je čista ostala, ona sama je božja prijateljica. To je tedaj Marijna neizrečeno velika sreča: da je a) v gnadi božji zmirom ostala; b) da je ravno po tem zaslužila, svojega nebeskega Gospoda v svojem deviškem telesu spočeti, pod svojim sercom nositi, na svet roditi, njemu streči: z eno besedo: da je vredna postala, mati biti Tistemu, ki je prišel iz nebes, da odreši celi svet; c) da je zavolj te visoke časti tudi zdaj tako visoko postavljena tamkej pri svojem Sinu Jezusu, kjer sedi na veličastnem tronu, za Bogom prva in izvoljena za kraljico nebes in zemlje. — To nepopisljivo veliko srečo Marije device hočemo nekoliko premisliti. Naša prva mati Eva je bila tudi v gnadi božji stvarjena. Tudi ona je čista, sveta in brez madeža prišla iz roke božjega Stvarnika. Ali kako kratka je bila ta sreča! Kako hitro je minul veseli čas nedolžnosti in srečnega življenja v paradizu! Prišla je ura skušnjave in padla je Eva iz gnade in prijaznosti svojega ljubega Boga v žalostno in sramotno sužnost hudičevo. Padel je ž njo tudi celi človeški rod pod oblast sovražnika peklenškega. Zaperle so se vrata srečnega paradiza. Prišli so časi rev in nadlog in vsega hudega. Prišla je bitka smert nad človeški zarod. Nabrusila si je smert ojstro svojo koso, s katero še zmirom neusmiljeno maha in kosi sinove in hčere Adamove, in jih bo kosila, dokler se ta v sužnost greha prodani svet v prah ne zdrobi! — Glejte! tako se je velika sreča naše matere Eve spremenila v veliko nesrečo: veselje rajsko se spremenilo v neznane žalosti; veseli vert Paradiza, kterega je sam Bog zasadil, spremenil se je v nemilo dolino solz in mnogih težav — ne samo za Evo, ampak tudi za nas. Ali prišel je za nesrečni zarod zopet zveličanski čas. Obilno

se je božja ljubezen in milost zopet razodela. Stvaril je Bog drugo Evo v gnadi in ljubezni svoji. Zavaroval jo je po svoji neskončni ljubezni od madeža tistega greha, v katerem se vsi drugi Adamovi in Evini otroci na svet rodijo; kakor nam pričajo tudi cerkveni učeniki. Sv. Ildefons piše naravnost: „Gotovo je, da je bila Marija od vsega izvirnega greha prosta.“ Sv. Peter Damian pravi: „Meso device Marije je vzeto od Adama, madežev Adamovih pa ni ter pelo.“ (Serm. de Ass. Mari. V.) Tako govori tudi angeljski učenik, sv. Tomaž Akvinski, rekoč: „Žene izmed vseh nisem našel nobene, ktera bi bila od vsega greha celo prosta, tudi izvirnega ali odpustljivega greha. Izjeta je pa prečista in vse hvale vredna devica Marija.“ Brez greha, brez vsega madeža je bila tedaj Marija, naša druga Eva, spočeta, da bi po svoji svetosti in zvestobi, po svoji pokorščini popravila, kar nam je prva mati Eva s svojo nepokorščino zgubila in zapravila. Marija je bila tista srečna stvar, tista od vekomaj izvoljena posodba, iz ktere je hotel edinorojeni Božji sin svoje meso, svoje človeško truplo vzeti, v katerem je sklenil, za nas terpeti, umreti in nas pogubljenja večnega rešiti. O kdo zapopade to neskončno veliko srečo, katero je Marija dosegla od večne nestvarjene ljubezni božje! Kje je človeški jezik, da bi zamogel popisati obilnosti in zaklad tistih gnad in milosti, s kterimi je Marija od svojega nebeškega Očeta obdarovana bila! — Ali kar je še večja sreča za Marijo, kar je še večje veselje za nas: Marija te gnade in milosti božje nikdar zgubila ni; ona svojega Stvarnika nikdar ni razžalila; tudi z nar manjšim grehom ne. Ona je v tej gnadi božji zmirom rastla in napredovala. Kakor je Bog Marijo ljubil, tako je pa tudi ona Njega ljubila. Njeno deviško serce je zmirom gorelo od čiste ljubezni do svojega Stvarnika. Zatorej je pa tudi vredna postala, biti nar ljubša hči Očeta nebeškega — biti mati Sinu božjega, biti čista nevesta sv. Duha, kateri jo je obsencil, da je spočela Besedo božjo, od ktere pravi sv. Janez, da je bila pri Bogu od vekomaj. — Koliko veselje je mogla Marija takrat imeti, kedar je ta blaženi sad pod svojim sercom nosila: koliko veselje je moglo za Marijo biti, ko je malo dete Jezusa na svojih rokah pestovala; koliko veselje, kedar je Njemu stregla kakor ljubezniva mati, Njemu stregla, ki je Gospod nebes in

zemlje! — O Marija, kako srečna si ti med vsemi ženami! ti si mati postala, svojega devištva pa nisi zgubila — ti si nar srečnejša mati ki si rodila nar svetejšo dete, zveličarja celega sveta! — Res da Marija je s tim sv. Detetom tudi veliko žalosti in skerbj imela, ko so Njemu sovražniki po življenju stregli. Marija je s svojim Sinom veliko britkosti doživela, ko so ga Judje zaničevali in ga po nedolžnem preganjali. Marija je z Jezusom velike žalosti in težave občutila, ko so ga neusmiljeni Judje na križ pribili in je ona pod križem stala, dokler njen Sin na križu umira in neizrečene bolečine terpi. Ali vsa ta žalost je hitro minula. Vsa ta žalost se je v neizrečeno veselje spremenila. Marija je zdaj v taistem nebeškem paradizu pri svojem Sinu, kjer je nikdar nobena žalost, nikdar nobeno terpljenje, nikdar nobena britkost več obšla ne bo! — Ona kraljuje tamkej na sedežu milosti, in njenega kraljestva in veselja nikdar ne bode konec! Vsi narodi jo slavijo in častijo in kličejo na pomoč, ker ona vse zamore pri svojem ljubljem Sinu Jezusu! — Oh kolika sreča je bila torej za Marijo, da jo je Bog po svoji neskončni milosti od vsega madeža izvirnega greha varoval, da je brez madeža čista spočeta bila, ktere prigodbe čistiti spomin ravno danes z veseljem obhajamo! Ta sreča Marije je tolika, da se angelci v nebesih nad taisto čudijo in se je veselili bodo vekomaj. — Ali ravno to je

2. tudi velika sreča za nas. — Velike gnade je Bog Mariji skazal; prelepe čednosti je Marija imela, in zavoljo tega je Marija mati Jezusova postala — Ona je pa zdaj tudi naša mati. Ona je naša ljuba, skerbna mati v nebesih, ki nas več ljubi, kakor telesna mati svojega otroka ljubiti zamore. Ona za nas prosi pri svojem Sinu, da bi nam milostljiv bil. Ona nas želi iz serca enkrat pri sebi imeti. Ona bi nas rada vse svoje otroke v nebesih imela. O kako srečni smo mi kristjani, da toliko dobro, toliko ljubeznjivo mater v nebesih imamo! — Če nas grehi težijo in nam vest pokoja ne da; pa si ne upamo milosti najti pri Bogu zavolj ostudnosti naših pregreh: oh ne obupajmo! Pritecimo k Mariji; ona je pribežališče grešnikov. Če je žalostno naše serce, in nikjer na svetu prave tolažbe ne najde: oh pritecimo k Mariji; ona je tolažnica žalostnih. Če nas reve in nadloge tarejo, in si več pomagati ne vemo: oh

pritecimo k Mariji; ona je pomoč keršenikov. Če nas skušnjave zoper čistost hudo nadlegujejo, če nas hudobni svet zapeljuje v greh in se naša duša že v veliki nevarnosti znajde: oh pritecimo k Mariji; ona je bramba naše čistosti. Ona nam bo pomoč sprosila, da v greh ne pademo in svoje duše ne pogubimo! Tako se je Marija že veliko tisoč in tisoč kristjanom skazala za mater milosti, kedar so z velikim zaupanjem Marijo častili in klicali na pomoč. Zatorej so pa tudi vsi svetniki zmirom toliko zaupanja imeli do Marije device. Zatorej tudi sv. German, prepričan, da je Marija izvir vseh naših dobrot in rešenje vsega hudega, prosi z velikim zaupanjem Marijo, rekoč: „O moja Gospa, moja edina tolažba od Boga mi dana, voditeljica mojega popotovanja, moč moje slabosti, bogastvo moje revščine, zdravilo mojih ran, polajšanje mojih bolečin, rešenje mojih vezi, upanje mojega zveličanja; usliši moje prošnje, usmili se mojega zdihovanja; moja Gospa, pribežališče, življenje, pomoč, moje upanje, moja moč.“ — Glejte toliko priserčno zaupanje in ljubezen je imel sv. German do Marije device. Toliko močno zaupanje in ljubezen do Marije so imeli vsi svetniki, karkoli se jih zdaj v nebesih veseli; po Mariji so se posvetili, po Mariji so zveličani. Tako serčno ljubezen imejmo tudi mi, ljubi kristjani! do Marije naše matere. Tako močno, terdno zaupanje tudi mi na Marijino priprošnje postavljajmo. Za Bogom je ona najmogočnija, za Bogom od Marije največ dobrega imamo. Oh da bi vendar toliko ljubeznivo, toliko dobro mater vsi vredno častili! Oh da bi si jo vsi za svojo mater izvolili, ljubili, častili in klicali jo na pomoč! — Nič boljšega si ne morem izmisliti, nič lepšega povedati, nič boljših naukov vam dati ne vem, kakor to, da vam vsem skupaj Marijo za vašo nebeško mater priporočim. — Marijo častite in ljubite vi nedolžni otroci; ona bo vašo nedolžnost varovala. Marijo častite in ljubite vi mladenči in deklice! ki se v tolikih nevarnostih greha nahajate; ona vam bo gnado sprosila, vsred zapeljivega sveta svojo nedolžnost ohraniti. Marijo častite in ljubite vi zakonski možje in žene! ker tudi vaš zakonski stan svoje nevarnosti ima; ona vam bo gnado sprosila, da bote v svojem stanu lepo, čedno živeli in svoje duše enkrat zveličali. Marijo častite in ljubite vi očetje in matere! Mariji priporočajte

in darujte svoje male, nedolžne otročiče; naj jih ona v svojo brambo vzame; ona jim bó sprosila gnado, da bodo lepo cveteli kakor bele lilije in rudeče rože v božjem vertu kraljestva Jezusovega na zemlji, dokler jih nebeški vertnar enkrat v drugi vert presadi, kjer se nobenega vetra, nobenega mraza zapeljivosti in greha več bati ne bo. Marijo častite in ljubite vi služevni ljudje, hlapci in dekle! v vašem težavnem stanu. Marija, ki je bila ponižna in zvesta dekla Gospodova, sprosila bo tudi vam gnado, da bote težave svojega stanu iz ljubezni do Boga voljno nosili, in tako enkrat v nebesa prišli, kjer med gospodom in hlapcom, med gospodinjo in deklo nobenega razločka več ne bo. — Marijo častite in ljubite vi nesrečni grešniki! posebno vi, ki ste v gerdo pregreho nečistosti zakopani. Vi se mi v serce usmilitе. Pa vendar ne obupajte! Na Marijo imejte zaupanje, njej se priporočujte. Ni še bilo slišati, da bi bila Marija koga zapustila, kateri je pod njeno brambo pribežal, in pomoči pri njej iskal: tudi vas Marija, pribežališče grešnikov, zapustila ne bo. Tudi vam bo gnado sprosila, da bote raztergali svoje grešne zaveze, zapustili hude navade, da bote iz grešnikov ostri spokorniki postali, in svoje duše prihranili za večno zveličanje. — Marijo častite in ljubite vi že bolj stari in priletni možje in žene! ki vam že vaši sivi lasje, vaše blede lice blede smert oznanujejo in napovedujejo približevanje tiste ure, ko bo treba stopiti iz tega časnega življenja v neznano, dolgo večnost; ko bo treba stopiti pred pravičnega Sodnika, kjer bo treba rajtengo dajati od celega življenja. Marijo častite posebno in se ji priporočujte, da bi vam na vašo zadno uro na strani stala s svetim Jožefom, in vašo dušo sporočila v naročje božje neskončne milosti. Tako bote po Mariji tudi vi dosegli tisto gnado, katero je doseglo tisuč in tisuč brunnih duš, ktere so Marijo priserčno častile in z Marijino pripomočjo srečno dospеле v deželo veselja večnega. — Lepo prigodbo nam pripoveduje pater Auriema od neke pastirice, ktera je Marijo rada častila in priserčno ljubila. Pripoveduje namreč, da je revna pastirica, ki je čedo pasla, Marijo tako ljubila, da je bilo vse njeno veselje hoditi v neko kapelico matere božje, ki je na gori stala, in med tem, da so se ovce pasle, v kapelici z Marijo govoriti, in ji čast skazovati.

Ker je vidila, da je podoba Marije zlo zapuščena, naredila ji je po svojem vbožtvu sama plašček. Enkrat je nabrala po travi cvetic, spletla jih v venec, zlezla na altar kapelice, in venec položila na glavo svete podobe, pa je djala: O moja Mati! kako rada bi ti drago, zlato krono položila na glavo; ker sem pa revna, vzemi od mene ta revni venec, in sprejmi ga za spričevanje moje ljubezni do tebe. Na to in drugo vižo je revna deklica Marijo vedno častila in ji služila. Zdaj pa poslušajmo, kako je dobrotljiva Marija devica povernila ljubezen te svoje pobožne hčerke. Pastirica je bila zbolela in je bila blizo smerti. Zgodilo se je, da sta dva meniha tisto pot šla, in sta se utrudena pod drevo vsedla, da bi se počila; eden je zadremal, uni pa je budil; pa oba sta vidila neko prikazen. Vidila sta trumo prelepih devic in med njimi je bila ena, ktera je v lepoti in častitljivosti vse premagala. Eden zmed menihov jo ogovori in praša: Gospa, kdo ste? in kam greste po tej poti? — Ona odgovori: Jaz sem mati božja in grem s temi devicami obiskat v bližno vas bolno pastiričico, ktera je tudi mene velikokrat obiskovala. Tako izgovori in zginejo vse. Služabnika božja vstaneta, in se napravita tudi iti pogledat bolno deklico. Prideta in najdeta hišo, kjer je bila bolna pastirica, stopita v revno kamrico, kjer je deklica na malo slami ležala. Pozdravita jo; ona pa jima reče: Prosita Boga, da vama bo dal viditi družbo, ktera je pri meni. Poklekneti hitro in zagledata Marijo devico s krono v roci, ki je stala pri umirajoči deklici in ji prigovarjala. Na to te svete device začnejo peti, in med petjem se je ločila sveta duša iz telesa. Marija ji je postavila krono na glavo, je vzela dušo seboj, in jo je peljala v nebesa.“ Tolika je sreča za nas, da imamo Marijo v nebesih.

S k l e p.

O naj bi tudi mi vsi toliko ljubezen do Marije imeli. Naj bi tudi mi toliko radi in zaupljivo Marijo častili in njene lepe izglede posnemali na tem svetu: tako bo tudi k nam prišla na našo zadnjo uro Marija s celo svojo nebeško trumo; nam bo na strani stala, in pomagala zadnji boj življenja časnega srečno prestati. Našo dušo pa bo peljala v srečni paradiz veselja večnega! Amen.

Pridiga za 3. adventno nedeljo.

(Priprava na sv. Božič; gov. F. W.)

„Jaz sem glas vpijočega v puščavi: „Poravnajte pot Gospodov, kakor je rekel Izaija prerok.“ Jan. 1, 23.

V v o d.

Ob potoku Jordanu v puščavi vidimo Janeza in veliko trumo ljudstva okoli njega. Kaj se tam godi? Janez oznanuje ljudem prihod Mesija in vse ga pazno posluša. Vidimo tudi Janezu se bližati nekaj duhovnov in levitov. Kaj mu kaj ti hočejo? Glejte, oni ga uprašajo, kdo da je. Janez njim naravnost pove: „Jaz sem glas vpijočega, poravnajte pot Gospodov, kakor je rekel Izaija prerok.“ Janez pravi, da je poslan, pot pred Mesijem poravnovati. Pot, ki ga je imel Janez Mesiju pripravljati, pa so bile serca ljudstva. Ljudstvu je imel on govoriti, da bi Jezusa vredno sprejelo. Ljudstvo je klical k pokori: „Delajte pokoro, zakaj nebeško kraljestvo je blizo.“ Kakor pa je Janez Jude k pokori klical, da bi bili vredni, Mesija sprejeti, tako kliče tudi nas sveta cerkev, naj se podamo na pot pokore. Zakaj tudi mi prihod Mesija pričakujemo. Njegovo rojstvo bomo v kratkem obhajali: Dokler pa v grehu živimo, njegovega rojstva vredno obhajati ne moremo. Spokoriti nam se je tedaj treba in tako Jezusu pot poravnati. Jaz vam zdaj torej pokažem, kaj naj storimo da bomo mogli sveti praznik rojstva Jezusovega vredno obhajati. — Poslušajte!

Razlaga.

V prigradni mladosti ima človek na marsikteri reči dopadnje, ktero pa potem, ko odraste, malo več kaj porajta. Nedolžno otroško serce kako se razveseljuje, kedar mu kako sveto podoba v roke podaš! Kako jo ogleduje in jo kaže drugim, kaj da ima. Pelješ otroka v cerkev, pokažeš mu na oltar in mu poveš, da tam Bog prebiva, lepo sklene svoje rokice in

kar si on misli in čuti, je Bogu dopadlivejše, kakor molitve mnogih, ki niso ponižnega in čistega serca. Zategadelj ima Jezus tako dopadenje nad otroci: „Najte“, pravi on, „malim k meni priti, njih je nebeško kraljestvo.“ Njih nedolžno, odkrito in ponižno serce je, zavoljo kterega Jezus nad njimi toliko dopadenje ima. Te zlahtne in lepe čednosti pa človek, kedar odraste, tako lahko zgubi. Njegovo serce oterpne in zgubi dopadenje do božjih reči in tudi ljubezen do Boga in do svojega bližnjega. Če hočemo mi Jezusu dopasti, prizadevajmo si, da mu prinesemo tisto dobro in zlahtno serce, katero smo ko otroci imeli. To tirja Jezus od nas, ko pravi: „Resnično vam povem, ako se ne spreobernetee in ne bote kakor otroci, ne pojedete v nebeško kraljestvo.“ (Mat. 18, 3.) Pa naše serca niso več tako čiste, polne so nečistosti in nevošljivosti, jeze in sovraštva. Kako jih moremo očistiti? Le pokora je tista sveta voda, ki nas opere. Judovsko ljudstvo je Janez k pokori klical, in tiste, ki so se spokoriti obljubili, v Jordanu kerstil. Pa oni po tem kerstu odpuščanja grehov niso zadobili, kerst jih je le opominjeval, naj pokoro delajo in se svojih grehov očistijo. Sveta cerkev nas tudi k pokori klfče, in nam kaže na spovednico, da se tam pred božjim namestnikom svojih grehov odkritoserčno in zgrevano spovemo in tako odpuščanje zadobimo. Sprejmimo tedaj zakrament sv. pokore, da se po njem očistimo od grehov. Tako bo naše serce spet čedno in mi bomo mogli Jezusu dopasti. — Jezus tirja od nas pa tudi še dobre dela, preden nam more zveličanje dodeliti. To nas uči prilika od figovega drevesa, ki jo je Jezus svojim učencem povedal. On pravi: „Imel je nekdo figovo drevo v svojem vinogradu vsajeno. In je prišel in je iskal sadu na njem, pa ga ni našel. Potem je rekel vertnarju: glej že tri leta hodim in iščem sadu na tem drevesu in ga ne najdem; posekaj ga. Zakaj bi še imelo na tem mestu stati? Vertnar pa mu je bil odgovoril in djal: „Gospod pusti ga še to leto; zemljo bom okoli njega odkopal in mu gnoja pridjal. Morebiti, da potlej sadu prinese; če pa ne, ga moreš vprihodnjič posekati.“ (Luk. 13, 69.) Gospodar vinograda ni pripustil, da bi stalo na vertu figovo drevo brez sadu, ukazal ga je pose-

kati; tako tudi Jezus nas v svoje kraljestvo ne bo vzel, če ne bomo donášali dobrih del, dobrega sadu.

Kakšne dobre dela pa hoče Jezus od nas imeti? Tiste, od katerih Jezus v pridigi na gori govori. Ta pridiga je predolga, da bi je vam mogel zdaj cele povedati, pa imenovati vam hočem tiste dobre dela in čednosti, ktere Jezus posebno priporoča. Te so: krotkost, pravičnost, miloserčnost, čistost, miroljubnost, pobožnost in ljubezen do Boga in bližnjega, posebno priporoča milošnjo, molitev in post. Potem vidite, česa vam je potreba storiti. Marsikaj imate poravnati, kar ste dosihmalo krivice storili, marsikaj popraviti, kar ste dosihmalo zanemarjali. Idite v se in pogledjte, kaj kej še imate v sercu smetja, lepo ga očedite. Eni ste jezovi, hitro se daste razžaliti in razžaljenja več ne morete pozabiti. Drugi ste nevošljivi, težko gledate, kedar se drugim dobro godi. Nekteri ste preveč žejni in lačni posvetnega blaga, in vežete svoje serca preveč na posvetne reči, in ste preveč v posvetno zaljubljeni. Drugi ste nečisti, krivični, leni in nemarni v božji službi, nekteri ste prevzetni, terdi in neusmiljeni. Glejte, toliko smetja! Vse to se mora iztrebiti in počediti, da bo vaše serce snažno. In če ste svoje serca osnažili, morate ga še olepšati z čednostmi in dobrimi deli. Bodite ponižni in krotki, in posnemajte Jezusa, ki nam pravi: „Učite se od mene, ki sem krotek in iz serca ponižen.“ Bodite prizanesljivi in miroljubni, imejte eden z drugim poterpljenje in pomagajte eden drugemu. Bodite pravični: dajte vsakemu, kar mu grè. Bodite čistega serca in obnašajte se pošteno in lepo. Obračajte svoje blago na dobro in pomagajte posebno vbogim. Kristus pravi: „Prodajte, kar imate, in dajte vbogaime. Napravite si mošno, ki se ne postara, zaklad v nebesih, ki se ne zmanjša, do ktereга noben tat ne pride, in ki ga tudi molj ne sne.“ Odpustite svojim razžalnikom in ljubite jih. Kristus pravi: „Ljubite svoje sovražnike, storite tistim dobro, ki vas sovražijo. Blagoslovljajte jih, ki vas preklinjajo, in molite za nje, ki vas obrekujejo. In kdor te na eno lice udari, pomoli mu tudi drugo, in njemu, ki ti plajš vzeme, tudi suknje ne odreci.“ (Luk. 6, 27—29.) Ali duh je voljen, meso pa je slabo; — obljubimo marsikaj dobrega, pa samo pri obljubi ostane. Serce obljubimo očistiti,

obljubo pa tako težko in malo spolnujemo! Smetje se vedno na novo v našem sercu nabira. Kako pa je mogoče, temu se braniti? To nam pove sv. apostel Peter, ki pravi: „Bodite trezni in čujte; zakaj vaš sovražnik, hudič, hodi okoli, kakor rujovec lev in išče, koga bi požerl.“ Bedni moramo biti in čuti nad svojimi občutki, da nas v greh ne zapeljejo. Zapirati moramo svoje oči nesramnim pogledom, zatiskati svoje ušesa pregrešnim pogovorom, berzdali svoj jezik, da hudega ne govori, ustaviti svoje noge, da na grešne pota ne bojo hodile, držati nazaj svoje roke, da se po krivičnem blagu ne bojo stegovale, krotiti svoje želje, da se na hudo ne bojo obračale. Tako bo nam mogoče, obvariti svoje serce, da se v njem spet na novo ne začne nabirati nesnaga in smetje. Prosimo tudi Boga, da stori v nas čisto serce, da bodemo vredno mogli Jezusa sprejeti. Molimo tedaj s psalmistom: „Čisto serce vstvari v meni, o Bog, in ponovi pravega duha v mojem notranjem.“ (Pslm. 50, 12.)

S k l e p.

Čas se bliža, da Jezus pride. Pot mu imamo zdaj poravnati. Pot mu pa bomo poravnali, če svoje serce očistimo. Veliko nesnage pa je v njem. Skerbimo zdaj v adventu, da jo odpravimo. Kako jo moremo očediti, sem vam pokazal. Delajmo pokoro pravo in resnično, in odpuščeni nam bojo grehi in očiščene naše serca. K pokori nas kliče cerkev, poslušajmo in bogajmo jo. Ona nam dobro hoče. Zdaj je še čas, da moremo pokoro delati, poboljšati življenje in odpuščanje grehov, gnado in milost pri Bogu zadobiti. Jezus bo prišel in nam te velike gnade dodelil. On hoče pa od nas vredno sprejet biti. Pripravimo se tedaj na njegov prihod prav in vredno. Ne bodimo, kakor nespametne device, ki so ženina čakale, pa olja v svojih svetilnicah niso imele. Ko je ženin prišel, niso ga mogle sprejeti, ker olja v svetilnicah niso imele. Šle so ga kupit, med tem pa ženin pride in zamudilo so ga. Duri so bile zaperte in ko so device prišle in hotle v bišo k njemu priti, njim je djal: „Jaz vas ne poznam.“ Tako bi moglo lahko tudi nam se zgoditi, ko bi zamudili na

prihod Jezusov prav in vredno se pripraviti. Ne vemo, ali bomo tak svet čas, kakor je zdaj, še dočakali. Oh obrnimo ga v svoje zveličanje, poravnajmo Jezusu pot s tem, da delamo pravo pokoro in poboljšamo svoje življenje. Amen.

Pridiga za 4. adventno nedeljo.

(Nevarno je, pokoro na stare dni ali clo na smertno postelj odlašati: gov. M. H.)

„Prišel je na vso stran Jordansko, in je oznanoval kerst pokore v odpuščenje grehov.“ Luk. 3, 3.

V v o d.

Ko je sv. Janez kerstnik svoj mogočen glas ob Jordanu vzdigoval, kaj je bil zapopadek njegovih pridig, ki so serca poslušavcev tako presegale? Oznanovanje pokore in poboljšanja, katero bo nar vrednejša priprava na prihod Zveličarjev. Gospod je govoril, pove današnje évangelje, Gospod je ukazal Janezu Caharijevemu sinu v puščavi: In je prišel na vso stran Jordansko, in je oznanoval kerst pokore v odpuščenje grehov. Kaj govorijo, k čemu napeljujejo vse pridige in vsi nauki keršanski? Da bi imeli pobožno in sveto živeti, svoje grehe spokoriti in poboljšati se. Ja! od pokore, od poboljšanja sliši in posluša grešni človek, in gre iz cerkve domu, in ne misli več na pokoro. Ako se ga pa beseda božja bolj priserčno prime, da se ne more ubraniti, misli, kako potrebno da mu je spokoriti se. Pa vendar tolaži se, da bo pozneje na stare dni, pred smertjo se prav poboljšal in spokoril. Oh! nesrečni kristjan! kako nevarno se goljfuješ in sam sebe pogubljaš! Zakaj neizrekljivo nevarno, ja neumno je, pokoro na stare dni ali clo na smertno bolezen odlašati. To resnico dokazujem v današnji pridigi — poslušajte!

R a z l a g a.

Nevarno in neumno je, svoje nar imenitnejše delo, svojo pokoro in poboljšanje od dnu do dnu, na stare in zadnje dni odlašati.

1. Glej negotova je smertna ura. Bil je kralj Dionisi po imenu, od ktereга se prebrisane pa tudi grozovitne reči pripovedujejo. Povabi enkrat k jedi znanca Damokle-ta, postreže mu z nar žlahtnejšimi jedili, in skazuje mu vso čast in hvalo. Ko gostu žlahtne jedi in pijače najbolj dišé, pogleda viš in kaj zagleda? Ravno nad njegovo glavo visi na tanjkem lasu ojestro brušen meč, ki zna vsak trenutek rahli las pretergati in ga prebosti. Kristjani! tudi nad nami visi kakor na lasu smertna kosa: in ne veš, kdaj pade in tvoje življenje poreže— neznana je smertna ura. Zdrav in vesel gre kdo ležat, in jutri ne vstane več; drugi si je posvetnega oskerbel in pravi kakor uni mož v evangelju: „Zdej hočem svoje leta v miru in dobri volji uživati“, pa prej da eno prejde, ga ni več: smert pobere bogatega od njegovih zakladov, vzeme nevesto iz rok ženina; očeta, oskerbnika iz srede neoskerbljene družine; starega ubožca, ki je sebi in drugim na potu, pa ne vidi. Zato bodi kristjan vsako uro pripravljen, pred sodnika stopiti. Ako se v hudih grehah čutiš, ne odlagaj pokore; glej! smertna ura je negotova; kaj bi bilo s teboj, ko bi te smert, naglo, brez pokore, brez spovedi pobrala v cvetu tvoje hudobije? Nobenega človeka ne smemo soditi in pogublјati, zakaj kdo zna pote milosti božje? pa bati in tresti se moramo za zveličanje tistih, ki naglo v svojih grehih zamerjó.

2. Pa bodi, da dolgo živiš in stare leta dočakaš: ali se boš v starosti ložej poboljšal, kakor zdej v tvojih dobrih letih? Sv. opat Arseni sliši enkrat glas: Pojdi in dela človeške ti hočem kazati, Arseni gre iz svoje izbice in zagleda gerdega zamorca, ki je veliko butaro derv na svojo ramo vzdigoval. Pa ni šlo: zamorec poseka še nekaj derv in jih k butari dene. Zdej spet skuša jo na ramo vzdigniti, pa butara se zverne na njega in ga pod sebo stlači. Ko Arseni pre-mišljuje, kaj da ta prikazen pomenja, sliši glas: „Ta gerdi človek pomenja tiste ljudi, ki se njim pretežko zdi svojih grehov se spokoriti, pa prederzno upajo, da bojo svoje stare dni, ko bojo njih grehi prav narastli, zamogli se poboljšati. Oh! oni v nepokori umerjo!“ Pač se zgodi, da se marsikteri grešnik svoje stare dni božje milosti prime, se poboljša, resničen sad pokore donaša, pa kako si mora prizadevati, kaj mora se premagovati

in zatajevati; in kako obžaljuje, da so mlade nar lepše leta mu zgubljeni! in kako mala je prislužba starih let! In akoravno se jih veliko v starih letih poboljša, jih je tudi veliko in morebiti še več, kateri so v sivih laséh ravno tisti razuzdani in nesramni grešniki, kakoršni so bili, ko je še mlada kri požihala jim tekala. Greh in priložnost sta jih zapustila, pregrešna volja in misel pa ne, v grehu postarano serce je hujše ko prej.

3. Pa kažeš mi na smertno postelj in praviš, da se človek še na smertni postelji more spokoriti. Ja, božja milost je neskončna; desnemu razbojniku je Jezus v poslednji uri paradiz obljubil, in marsikteremu grešniku prisije ob smertni uri žarek milosti božje, in njegova duša se loči v goreči grevenge in najde usmiljenja; ali, ali, koliko jih je tako srečnih? Stopi z menoj na postelj bolnika. Bolnik leži in zdihuje v britkih bolečinah; duri se odpró in duhovnik pride in prinese sv. rešnje telo, sladko hrano za dolgo dolgo pot. Bolnik se spoveduje, pa glava je slaba, jezik že težek, spomin ga zapušča. Oh koliko bi imel povedati, kar je pri toliko spovedih zamolčal ali česar se nikoli prav obtožil ni; bi imel spovedniku svoje serce in pretečeno življenje odkriti! koliko ima poravnati, poverniti in popraviti! bi imel gorečo ljubezen božjo spočeti in grehe ogrevati. Oh! borni grešnik! kako boš to zamogel s svojo oslABLJENO glavo in že pol merzlim sercom? Ti ne moreš več drugega kakor zdihovati: Bog bodi mi usmiljen. Ja! Bog bodi ti usmiljen! Pa bodi, da bolnik pri svoji jasni glavi ostane in hoče spokoriti se — oh! morebiti je čas gnade že prešel za njega, morebiti da ni uslišan več. Mogočni in imenitni Sirski kralj Antioh je bil Judovsko deželo svoji oblasti podvergel, Jeruzalem obsedel, zlate in sreberne posode iz tempeljna vzel in molike postavil, da bi jih Judje namesti pravega Boga molili. Velike krivice je Judom napravil, zveste služabnike božje moril in mučil. Serčen Jud Matatija vstane, pridruži si druge serčne može in vojskuje se zoper Antiohove ljudi, da jih iz dežele izžene. Ko Antioh doma zve, kaj se v Judeji godi, škriplje od jeze z zobmi, napreže svoje nar urnejše konje in dirja noč in dan in zaprisega, da hoče Jude pokoriti, in Jeruzalem s tempeljnom vred do zadnega kamna razdjati. Pa ko tako neumno dirja,

pade z voza tako močno, da na vsem životu čuti. Bolečina mu od ure do ure raste, njej se pridruži britkost in žalost serca. Zdaj spozna kralj svojo nečimernost in pravi svojim prijateljem: Jaz vidim, da je z menoj pri kraji. O kako srečen sem prej bil, kako častit in ljubljen od svojih podložnih. Pa kar sem iz Jeruzalemskega tempeljna svete posode odnesel in v Jeruzalemu toliko nedolžne kervi prelival, začela se je moja nesreča. Njegove bolečine so strašne, začenja pri živem životu gnjiti, gerdi červi mu na mesu rastejo, in strašen smrad puhti od njega. Zdaj začne kralj roke sklepati in žebrati. Obljubljuje vse poverniti, pravega Boga spoznati in po vsem svetu ga povelicati. Pa Antioh ni bil uslišan, čas gnade mu je potekel, umerl je kakor divja zverina. O glej kristjan! tako se godi mu, kdor pokoro na smertno postelj odlaša. Tam je včasih že prepozno!

S k l e p.

Zato kliče sv. Avguštin: „Ako se zdej spreobernet, morem vam vse dobro obljubiti, ako se pa še le na smertni postelji spreobernet, nič ne morem vam obljubiti. Eden edini, namreč razbojnik na križu je bil uslišan ob smertni uri, da ne obupate, pa le eden edini je bil, da se ne prevzamete.“ Zdaj so sveti dni, zdej se nam bližajo visoki prazniki, zdaj je čas zveličanja: Donašajmo vredni sad pokore! Amen.

Pridige od svetnikov in svetnic božjih.

Pridiga za 27. pobinkoštno nedeljo.

1866

(Nauki iz življenja sv. Katarine; gov. Sk. J.)

„Takrat se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu.“ Mat. 24, 30.

V v o d.

Nebeško lepo je božji Sin nekdanj po svetu učil. Prehodil je mesta in vasi, hribe in doline, rodovitne polja in puščave, da bi poiskal zgubljenih ovčic in jih zopet svojemu nebeškemu Očetu nazaj pripeljal. Danes ga pa čujemo neke strašne besede

govoriti, ktere bi morale do kosti prestrašiti slehernega grešnika. — Z živimi besedami popisuje danes Jezus razdjanje terdovratnega Jeruzalemskega mesta, kar se je v grozovitni strah vseh terdovratnih grešnikov tudi do pičice na tanjko spolnilo. Pa kakor na tanjko se je dopolnilo, kar je Jezus od Jeruzalema prerokoval; tako na tanjko se bo tudi vse zgodilo, kar nam od sodnega dneva govori; saj ga sami slišite reči: „Nebo in zemlja bota prešla, moje bosome pa ne bodo prešle.“

Čudne reči se bodo takrat godile. Solnce bo otemnelo, in luna ne bo dala svoje svetlobe, in zvezde bodo padale z neba, in moči nebeške se bodo gibale. In takrat se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu, namreč sv. križ. In tedaj se bodo jokali vsi rodovi na zemlji, namreč vsi hudobni, ki bodo pri zagledu sv. križa svoje grehe objokovali, pa, oh, prepozno! In bodo vidli Sinu človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličastvom. In bo poslal svoje angelje s trobento in z velikim glasom, in bodo zbrali njegove izvoljene od čveterih vetrov, od konca do konca neba.

Ja, kristjani! vsi se bomo enkrat zbrali pred sodnim stolom pravičnega sodnika. Častitljivo znamenje sv. Jezusovega križa se bo na nebu prikazalo. Tega znamenja se bodo ustrašili vsi hudobni, razveselili se ga bodo pa vsi pravični, ki so se v gnadi božji iz sveta ločili. Kakošna bo pa z nami, ljubeznjivi? Ali nas bo Jezusov križ razveselil, ali nas bo prestrašil? Oj razveselil nas bo in angelji nas bodo odbrali na desno stran, ako bomo zdaj lepo po Jezusovem nanku živeli.

Kako pa moramo živeti, da bomo enkrat veseli in častitljivi ustali, nas uči naša sv. katoljška vera, nas spodbuja pa tudi izgled svetnikov in svetnic božjih, ki so lepo živeli in sveto umerli, dasiravno so bili tudi s tem mesom obdani, kakor mi, in tim slabostim podverženi, kakor mi. In ker sem se namenil vam v svojih pridigah še večkrat kaj iz življenja svetnikov in svetnic božjih povedati, vam bom danes govoril od svetnice, ktere spomin sveta mati katoljška cerkev prihodnji petek obhaja. Od sv. Katarine vam bom govoril, ktera si je trojno svitlo krono zaslužila s svojo trojno zmagalo. Sv. Katarina je zmagala:

1. posvetno modrost,
2. posvetno veselje in pa
3. posvetno terpljenje.

Usmiljeni Jezus daj, da bi nauki iz življenja sv. Katarine prav obilno dobrega sadu v naših srcih obudili in obrodili; in sv. Katarina nam to gnado pred nebeškim tronom sprosi!

R a z l a g a.

1. Sv. Katarina je bila v mestu Aleksandriji na Egiptovskem od nevernih staršev rojena. Bila je silno lepa devica in v vseh posvetnih vednostih popolnoma podučena. Pa manjkalo ji je še najboljše vednosti sv. katoliške vere. Do svete vere je pa takole prišla: Nekega večera se ji je v spanju zdelo, kakor da bi Marija nebeška kraljica v neizrečeni lepoti pred njo stala. Deržala je v naročju božje dete, katero je svoj obraz od Katarine obračalo, in na znanje dajalo, da mu Katarina ne dopada, dokler ni kerščena. Ko se Katarina prebudi, sama pri sebi to reč premišljuje, in od gnade božje razsvitljena sklene kristjana postati. Dá se v keršanski veri podučiti in prejme sv. kerst. Drugi večer se ji spet nebeška kraljica prikaže s svojim božjim detetom, ki je pa zdaj Katarino prav ljubeznjivo pogledovalo in ji perstan podalo v znamenje, da si Katarino v nevesto izvoli. Katarina se predrami in res najde perstan na svoji roci. Vedela je, kaj to pomenja, zato pa tudi obljubo stori deviško živeti in si deviškega Jezusa v svojega ženina izvoliti.

Živel je pa tisti čas cesar Maksimin, hudi preganjavec kristjanov. Ta pride v mesto Aleksandrijo in zapové, da morajo vsi lažnjive malike moliti. Sv. Katarina ni mogla gledati in terpeti, da hudiču toliko čast skazujejo, pravega Boga pa nočejo spoznati. Ona gre naravnost v tempelj pred cesarja. Serčno ga nagovori in mu brez strahú dokazuje slepoto, da krive bogove moli. Cesar se ves zavzame, da se mlada devica prederzne nagovoriti ga in njegove bogove zaničevati. Ukaže ji po dokončani daritvi k njemu priti, da tam kaj več ž njo govori. Berž ko je k domu prišel, šla je Katarina pred njega in mu s toliko močjo in učenostjo keršansko vero pred oči stavila, da je cesar stermel in ni vedel, kaj

odgovoriti. Hitro zapové svoje najbolj učene modrijane pred se pripeljati, naj bi ti keršansko devico prepričali in jo od keršanske vere odvernili. Bog pa je hotel po slabi ženski posvetno modrost osramotiti in je vodil jezik svete device tako modro, da je vse modrijane od resnice svete vere prepričale. Verh tega jih še nagovori, da so svojo zmoto očitno prekleli in sami kristjani postali. Cesar se nad tim toliko razjezi, da jih vse sožgati zapové. Tako si je torej sv. Katarina svojo prvo svitlo krono zaslužila, ker je s svojo keršansko modrostjo zmagala plitve posvetno modrost.

Ljubeznjivi kristjani! Vi vidite nad sv. Katarino, da je pravo keršansko učenost, namreč sveto katoliško vero, najbolj cenila. Pa dandanašni jih je dosti po svetu, ki so v posvetnih rečeh dosti modri in podučeni; pa v keršanskem nauku, v tej najpotrebniši učenosti, so slabej podučeni, kakor mali otroci. „Pa kaj pomaga“, pravi brumni Tomaž Kempčan, „kaj pomaga vsa posvetna učenost brez božjega straha? V resnici boljši je prost in ponižen kmetič, ki svojemu Bogu služi, kakor pa prevzeten modrijan, ki zvezde pregleduje, samega sebe pa zanemari. Naj bi jez vse vedel, kar je na svetu; če bi pa ne imel ljubezni, kaj bi mi vse to pomagalo pred Bogom, ki me bo sodil po mojih delih?“ Ja, le verjemi mi, preljubi moj! tisti, ki se za božji nauk in za božje reči le malo zmenijo, ali pa nič, so neumni, dasiravno so v posvetnih rečeh dobro zbrihtani in podučeni. V resnici so neumni in revni, in scer bolj revni, kakor tvoj ubogi oče, ki se lepo odkrijejo in molijo, kedar k molitvi zvoni; bolj revni, kakor tvoja pridna mati, ki radi v cerkev hodijo in molijo, in molijo tudi za te. Bodi torej pameten in uči se od sv. Katarine božjo besedo zvesto poslušati, premišljevati in ljubiti; saj: „Začetek vse modrosti, je strah božji“, govori sv. Duh že v starem zakonu.

2. Ko je cesar vidil, da svete device ne more pregovoriti, ne on, ne njegovi modrijani; torej se ji začne sladkati in jo s posvetnimi obljubami motiti. Pa sv. Katarina se ne zmeni za njegove obljube; temuč brez straha pové, da bo ostala zvesta Jezusova nevesta, zvesta in stanovitna do smerti. Cesar ji obljubi cesarski tron in jo za svojo ženo vzeti, če Kristusa zataji; pa sv. devica ostane stanovitna, stanovitna in

nepremakljiva kakor skala pri morju, kedar silni viharji ob njo udarjajo. — In tako si je sv. Katarina svojo drugo svitlo krono zaslužila, ker je s svojo stanovitnostjo zmagala tudi vse posvetno veselje in obljube.

Sv. Katarina je iz ljubezni do svojega nebeškega ženina Jezusa zavergla vse obljube krivičnega cesarja, pa koliko jih je dandanašni stanovitnih, kakor je bila sv. Katarina? Koliko jih je v dobrem stanovitnih, baram, če jim grešni svet čast obeta, ali bogastvo, ali dobro življenje? Oh koliko jih hrepeni po časnem dobičku, svoje neumerjoče duše se ne zmenijo! Koliko težkih grehov se stori zavoljo minljivega premoženja! Ja, še celo po krivem marsikdo priseže, da dobi kake revne Judeževe krajcarje ali, da se srečno izkoplje iz te in one zadrege! In vendar je prisega nekaj tako velikega, tako svetega, kjer se zastavi neumerjoča duša in zveličanje. Pri sv. kerstu se odpove kristjan hudiču, in sklene z Bogom zvezo, in Bog ga zapiše za nebesa. Kdor pa po krivem priseže, odpove se Bogu in stori s hudičem zavezo, ki njegovo dušo zapiše peklenškemu breznu! Oh res! ni je več nesreče na svetu, kakor kriva prisega.

Spet drugi je gerd pijanec ali igravec. Spravi svojo družino na beraško palico, svojo dušo pa pošlje tje, kjer le kapljice vode ne bo dobil, kakor bogatinec, od kterega sveto evangelje govori, da bi si svoj goreči jezik ohladil. Marsiktera dekleta se še precej dolgo lepo in pridno obnaša, pa le hitro jo zmotijo posvetne obljube. Obeta ji zapeljivec, da jo bo vzel in že ji kaj posvetnega kupi, in revca mu da, kar ima najboljšega in kar nihče nazaj več poverniti ne more. Ta in ta mladeneč se da premotiti svojim grešnim tovaršem, godcem ali nesramnim plesavkam, kterih sramožljivost je že zdavnej po vodi splavala, in postane tat na svojem premoženju in časti in brezvestni ubijavec svojih žalostnih staršev. O naj bi se vsi danes vstopili krog sv. Katarine in pregledovali drugo lepo in svitlo krono, ktero si je ona s svojo zmago pridobila, zmagala je posvetno veselje. O naj bi se pa tudi od nje učili premagovati sleherni greh, če nam še toliko sreče in minljivega dobička obeta, nas bi zato pa večno v peklen-skem ognju mučil!

3. Ko je neverni cesar vidil, da z lepimi obljubami pri sv. devici ničesar ne opravi, izročil jo je rabeljnom, naj jo brez usmiljenja mučijo. Rabeljni iztergajo čisti devici oblačila z života, in jo tako grozovitno pretepajo in bijejo, da je kri curkoma na tla lila in da je bil celi život ena rana. Clo okoli stoječe so solze polile. Sv. Katarina pa je bila od Boga podpirana. Povzdigovala je svoje oči proti nebesom in voljno terpela strašno mesarenje. Ko so jo že vso raztepli, veržejo jo v ječo, kjer ji na cesarjevo povelje niso smeli najmanjše reči živeža dati. Pa Bog ji pošlje angela, ki ji vse rane popolnoma zaceli in jo potolaži. Tudi njen nebeški ženin Jezus sam se ji prikaže, poterdi jo v stanovitnosti in ji nebeško veselje obljubi. Nekoliko dni potem jo zapové cesar spet pred se pripeljati, in jo spet nagovarja, da bi molike molila. Pa sv. Katarina ostane stanovitna, kot poprej; zato ukaže cesar kolo napraviti, ktero naj se z ojstrimi železnimi kljukami in nabrušenimi noži krog in krog nabije. Na to kolo je dal sv. Katarino navezati, da bi jo na drobne kosce raztergali. Keršanska devica se tega ne prestraši. Kedar so jo rabeljni na kolo privezbovali, klicala je z velikim zaupanjem Boga v pomoč, ter naredila sv. križ čez kolo; in glejte! Bog je poslal svojega angela, ki je kolo na male kosce sterl. Gledavci, ki so zraven stali, so na ves glas vpili: „Velik je Bog kristjanov; — on je edini pravi Bog!“ Pa cesar ostane terdovraten in si zmisli nove muke. Cesarica sama, ktero je sv. Katarina v ječi spreobernala, stopi zdaj pred cesarja, začne ga svariti in nagovarjati, ter tudi brez strahu pové, da tudi ona je kristjana postala. Cesar se še bolj raztogoti in zapové tudi cesarici glavo odsekati. Sv. Katarino pa je ukazal na očitni terg peljati in jo z mečem umoriti. Sv. Katarina še popred lepo moli, moli tudi za slepe nevernike in mirno položi svojo glavo na klado, da jo rabelj odseka. Vsi pisavci terdijo, da se je iz njene glave mesto kervi mleko belo ko sneg vtilo. Njeno sveto truplo so pa angeli na goro Sinaj v Arabiji prenesli, kakor pisavci njenega življenja popisujejo. — In tako si je torej sv. Katarina zaslužila tudi tretjo lepo in švitlo krono, ker je bila zvesta svojemu nebeškemu ženinu

Jezusu tudi v najgrozovitnejšem terpljenju in smerti. Premagala je posvetno terpljenje in smert.

O častitljiva zmaga sv. Katarine! Kdo se ne bi čudil stanovitnosti sv. Katarine? Nobena stvar je ne more ločiti od ljubezni do križanega Jezusa, ne posvetni modrijani, ne cesarjevo prilizovanje in obljube, ne grozovitne muke, ne smert. S trojno zmago si je pa tudi zaslužila trojno svitlo krono, ktera se zdaj na njeni glavi v nebesih blišči.

Kako je pa z nami bratje in sestre moje? Kaj smo pa že mi kaj iz ljubezni do križanega Jezusa storili in kaj še storimo? O ljubeznjivi! skušnjav se nam ne manjka. Ali jih pa tudi kakor Katarina z gnado božjo premagujemo? O blagor nam, če je temu taka, tako si pa tudi nabiramo nebeških rož, ktere nam bodo enkrat v krono povite tam gori, kjer se zdaj sv. Katarina veseli. Naj nam bo torej njen lep izgled svitla luč, da zvesti ostanemo zavezi, ktero smo z Jezusom pri sv. kerstu storili!

S k l e p.

O bratje, sestre! silno kratko je naše življenje. Kmalo bo zabučal angelski glas, ki nas bo tirjal pred sodbo ojstrega sodnika. O živimo tako, da se nam enkrat ne bo bati in ustrašiti Jezusovega križa, kedar se bo na nebu prikazal; timveč da se ga bomo razveselili in da bomo stali s sv. Katarino vred na desni strani pravičnega sodnika, ki bo prišel sodit žive in mertve. Amen.

Novičar.

* Iz Celovca. Dobili smo program časopisa „Die Zukunft“. Nismo še ga slišali nobenega, da bi mu ne bil se dopadel, vse ga hvali. Posebno pa nas je veselilo to, da se bode potegoval za pravice in svobodo naše sv. cerkve. Nimamo še časopisa dosedaj nobenega, ki bi nam branil politično in cerkveno svobodo. Večidel jih je, ki se po svojih čudnih mislih potegujejo za politično svobodo, zraven pa mislijo posebno katoliško cerkev vkovati v težko in sramotno železje starega sužanstva. Pozdravljena nam torej bodi „Zukunft“, ktera obljubuje dati Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjega.

„Zukunft“ začenja izhajati 19. novembra in bode izhajala vsak teden enkrat na dveh polah. Imamo zdaj vsaj eden list naše gore; zatoorej podpirajmo ga krepko, da se po obljubi gosp. izdajatelja skorej — že ob novem letu — spreoberne v velik časnik, ki bode izhajal vsak den. Listi od 19. novembra do novega leta veljajo po pošti sprejemani 1 fl. 70 kr. Naročnina naj se pošlje v frankiranih listih na „Administration der „Zukunft“, Wieden, Mayerhofgasse Nr. 18 in Wien“. — Bog daj srečo!

* Iz Celovca. (Posvečevanje cerkve Skočidolske.) — Odkar se po železnici do Belaka vozimo, peljal se je že marsikteri ptujec po njej občudovaje prijazne kraje Koroške dežele. Na desni strani železne ceste, le malo prej da se pripelješ na dvojni most, ki so ga tukej čez Dravo napravili, vidiš zalo cerkvico z lepim gotiškim stolpom; ta je Skočidolska cerkev, ki so jo farmani letos srečno do delali. L. 1775 je cerkev pogorela, za potrebo so jo sicer popravili. Zdaj so bili namenjeni, stolp povišati, pa ni bilo podlage, zato so ga na novo sozidali, pa tudi cerkev so morali popolnoma prezidati. Doveršili so srečno, kar so se namenili. 2. oktobra so jo naš milostljivi knezoškof Valentin slovesno posvečevali. V saboto popoldne $\frac{1}{4}$ na štiri so se po železnici pripeljali. Sprejelo jih je devet duhovnov; premil. knezoškof so jih pozdravili lepo po slovenski, domači g. fajmošter so jih pa v imenu svojih farmanov nagovorili in zahvalili — po nemško. Sprevedili smo višega pastirja od zelenega slavoloka do farovža, kjer so se po cerkveno napravili in potem najpoprej dva zvana kerstili. Molili smo potem bilje sv. marternikom v čast, katerih svetinje so bile v prav lepo okinčanem šotoru razpostavljene, da bi potem se vložile v novi posvečeni oltar. Pozno v noč so pervokrat zvonili „Ave Marijo“ z novim zvonom, domači g. fajm. so pa „angelovo češčenje“ pred šotorom molili. Kako je bilo to pomenljivo in ginljivo! Saj je Marija začetek našega veselja, ker od nje je bil rojen Kristus naš Gospod. Začelo se je naše zveličanje, ko se je večlovečil Sin božji. Ravno to prvo skrivnost naše vere je novi zvon vernim

pervikrat oznanoval! — Drugi den (20. nedeljo po Binkoštih in roženkranjsko nedeljo) ob osmih se je začelo slovesno posvečevanje nove cerkve po obredu v rimskem pontifikalu zapisanem. Streglo je mil. knezoškofu pri sv. opravilu 15 duhovnov. Ko so bili cerkev posvetili, so najprej v njej služili sv. mešo z žegnomo. Potem pa so šli na pokopališče, kjer je stala leca lepo okinčana. Pridigovali so Dvorski gosp. fajmošter Val. Lesjak prav krepko in vernim razlagali pomen cerkve, stolpa, zvonov in altarja, dokazovali so prav lepo, kako vse to nam pridobiva, kar je zapisano na večem zvonu, namreč: Slava Bogu, mir ljudem in pokoj mertvim. Po pridigi so birmovali premil. škof veliko otrok do 12. ure.

Zvečer so se pa odpeljali v Celovec. Zapeli so spet za slavo lepo soglasni zvonovi, nova dva je bila napravil slavni zvonar A. Samasa v Ljubljani. Hvala Bogu, da se je srečno dokončalo delo, kterega so se bili lani lotili darežljivi Skočidovljani, hvala jim, ker so toliko za svojo cerkev storili in jo na svoje stroške sozidali s stolpom vred. Hvala tudi verlemu g. fajmoštru Jan. Sump er-ju, ki jih ni odstrašilo dosti sitnosti. Hvala tudi vsem drugim dobrotnikom, ki so darovali mnogo darov za cerkev in zvona v božjo čast!

Duhovske zadeve.

Kerška škofija.

Čč. gg. so dobili fare: Klesl Karl faro št. Gandolf, — Martinis Jož. faro Miheldorf, — Mayer Jož. faro Oetting. Č. g. Oberjörg Jan. pride za provizorja v Blačani v Meljski dolini. Čč. gg. kaplani so prestavljeni: Schoffneger Gust. v Otmanje, — Anewandtner Jož. v nemški Bleiberg, — Gallant Jož. v Šmarje v lav. dolini, — Blaas Jož. v Trebno in Lup Friedr. v Eržno.

Goriška nadškofija.

V. č. Kocman And., komenski dekan (ki je letos ob zahvalnici 13. listop. 50letnico obhajal), je postal častni kanonik; v. č. g. dr. Hrast Jan., prof. zgodov. in cerkv. prava, je imenovan tudi vodja v semenišču; v. č. g. dr. Valusi Evg. spiritval, č. g. Bolter Miha, doz. štanjski duh. pom., pa podvodja in gospodar v semenišču. — Zraven teh so še naslednji čč. gg. tako prestavljeni in umestjeni: Dozd. semeniščni podvodja g. Primožič Mat. za vik. v Šempolaj; od tod gosp. Fabian Jan. za vik. v Pliskovico; g. Madon Blaž za fajm. v Senpas; g. Mozetič Fr. iz Bat za vik. v Vertojbo; v Bate g. Keber Ant. za vik.; v Podmevec za duh. pom. sem. duh. g. Skočir; na Bukovo za fajm. bivši kriški kaplan g. Žužek Fr.; g. Brezovičik And. (mlajši) za duh. pom. in učitelja v Ročin, od tod g. Volf Jan. za duh. pom. v Kanal; doz. jagerski prov. g. Selak Jan. za vik. v Orehek; Jagersčec bo oskerboval začasno šembreljski g. fajm.; g. Vuga And. s Šentviške gore za duh. pom. in učitelja v Libušino; od tod g. Hvalica Ant. za duh. pom. v Tmin; iz Tmina g. Kuštrin Jan. za proviz. v dolnje Tribuš. V. č. g. Škocir And., bivši tminski dekan, je šel v pokoj, in namesto njega

pride v Timin za fajm. in dek. v. č. g. Doljak Jak., doz. cerovski vikarij. G. Jan. Šmuc gre iz Mirna za vik. v Žablje; g. Lukežič Ant., bivši duh. pom. in učitelj v Biljah, za duh. pom. v Miren; g. Pušič Jož. iz Romansa za duh. pom. v Mošo; g. Vester Jan. nov. posv., za duh. pom. v Cirkno, g. Vodopivec Ljud., nov. posv., za duh. pom. in učitelja na Šentviško goro; g. Leban And., nov. posv., za duh. pom. v Bovec; v Lokvo za proviz. doz. kanalski kapl. g. Breščak Štef. — Začasno sta stopila v pokoj gg. Stepančič And. in Likar Jan. — Umerl je č. g. Vata Jan. K., penz. korvikar in kurat. R. I. P.!

Lavantinska škofija.

Č. g. Stuhec Juri je postal lokalist v Polenašaku, — Pogelšek Matevž, namestnik pri sv. Antonu poleg Vuzenic. — Prestavljeni so gg. kaplani Vuk And. na Ptuj, — Korošec Miha v št. Juri pri Reihenuku, — Drozeg Ant. v Šmarije, — Antolič Jan. v Lotmerek, — Ferenc Jan. v št. Peter pri Radgoni, — Rotnik Blaž v Vojniki, — Jugovic Juri v Prihovo, — Klavžar Franc v Ulimje, — Košar Jan. v Remšnik.

Ljubljanska škofija.

G. Celar Jan. je dobil svibensko faro, — g. Preželj Mat. pa faro Smednik.

Teržaška škofija.

Prestavljeni so naslednji č. g. duhovniki: Svetlin Ant. gre za administratorja k sv. Lorencu v Daili, — Teran Fr. za kapl. in šolsk. učen. v Starado, — Pikulič Peter, nov. posv., gre za kapl. in šolsk. učen. v Pičan, — Blažič Fr. pride za šolsk. učen. v Antinjano v Istrii, na njegovo mesto pride iz Antinijane v Kastav Jelušič Ernst, — Planinšek Jan. v Gemin za šolsk. učen. in kaplana. Šlosar Blaž v Citanuovo za šolsk. učen. in kaplana. Od onod gre Lupetina Jan. v Koper za koop. in vik. stolnega. Pučič Ant., bivši koop. v Geminu, postane ravno tam za kaplana pri sv. Matiju v Cerah; Križanac Jož. pride za kaplana k sv. Janezu in Pavlu, Spanio Ant. iz škofije Kioze je prišel za kaplana v Otok (Isola). Pregl Jan., nov. posv., pride za kaplana v Predloko (Lonche). Hrovat Franc gre za koop. v Lovran; Korelič Franc v Borut za kaplana ali eksposita; in Gergurina Jan. za koop. v Moščenice.

Razpisano je mesto stolnega skolastikarja v Terstu do zadnjega mesca novembra.

Družba sv. Mohora.

Te dni se bojo razpošiljale povabila za leto 1865. Visokočastite gosp. dekane in fajmoštre lepo prosimo, naj jih po farah razpošiljati in oklicovati blagovolijo. Kaj bode razun „Večernic“ in „Koledarčka“ prihodnje leto na svetlo prišlo, še ne more se na tenjko povedati. To pa je že gotovo, da, kar bode izhajalo, ne bode ne menj ne slabej, kakor je bilo leta 1864.